

Manon Kroezen

Rudy
HOORT ER OOK NOG BIJ
De impact van dementie

uitgeverij **AARDE**

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord Nee, jij bedankt! <i>Verbloeming</i>	8
Blanco En wie valt doet niet meer mee	12
Nu je er nog bent Ik weet wat goed voor je is <i>Nu je er nog bent</i>	18
Spaghetti slurpen De belangrijkste ben ik!	25
Eindhoven, de Groene Eend Ik ben maar gewoon een liedjesmaker	32
Pararararapapa De eerste ontmoeting <i>We hebben allemaal wel wat</i>	41
Oorlogskind De gevallen knuppel <i>Vertrouweling</i>	48
Volumineus Iedereen is gek behalve ik	55
Zwakke poot Met gaten in de panty <i>Het verschil</i>	59
Alle kanten op Rudy heeft de broek aan <i>Rudy, deel I</i>	66
Familieliefde Harde noten kraken	72

www.manonkroezen.nl

Eerste druk september 2019

© Manon Kroezen | Uitgeverij Aarde BV
Vormgeving omslag en binnenwerk: Sam Roos
Omslagillustratie: Marie-José Versteeg
Foto auteur: Hester Doove
Illustratie ballonnen: Kris Noordenbos

ISBN 978 94 92798 56 5

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Koffiemaaltijd Er is geen chocola van te maken <i>Rudy, deel II</i>	79	Tijgerprint Dat wat lijkt, dat is <i>Wezenloosheid</i>	167
H-majeur Ar-ti-cu-ler-en kun je le-ren!	87	Taboe Want dat hoort niet <i>Kijk dan</i>	176
Smoezelig Ik kan zo nog wel door	94	Huize Kroezen Je zou bijna beter dood kunnen zijn	181
Onvoorwaardelijk getrouwd Was je maar dood <i>Ik kan zo nog wel door</i>	99	Leven of dood Het juiste moment <i>Rudy, deel III</i>	188
Broodje Bal Zak <i>Uitgebraakt broodje</i>	108	Zonder podium Een notitieboek vol	193
De ober Liever zonder jou dan met <i>Mettertijd</i>	115	Tot slot Laat het niet voor niets zijn <i>Taalvergiftiging</i>	198
Die malle van 8B Liever een goede buur dan een verre vriend <i>Omgekeerde wereld</i>	125	Anderhalf jaar later Ik krijg een brief	202
Viezerik Blijf van me af! <i>Aanvoelen</i>	135	Woord van dank Een boek schrijf en maak je helemaal zelf, ja dahag	205
Schildersezal Om gek van te worden	145		
Dementia Hier komt je kind wél vaak op bezoek <i>Dementia</i>	151		
Kletterende druppels Janken doe je in je eigen tijd <i>Vormloos</i>	162		

VOORWOORD

nee, jij bedankt!

*Kan het stiller dan het stil is.
Eeuwiger dan eeuwig.*

*Dan ben ik Goddank,
dus nog een keer,
gevangen in het moment.*

- **Mooi**, Maarten van Roozendaal

Laatst had ik een zangoptreden in jouw sprookjesachtige tuin. Het was een prachtige lentedag. Zo'n dag waarop alle clichés ter sprake kwamen. Van de lichtbrandende zonnestrallen op onze nog witte armen, tot de kwetterende vogeltjes die druk heen en weer aan het vliegen waren om het beste nestje te bouwen voor hun toekomstige nageslacht. Het gras dat altijd groener lijkt aan de overkant, maar hier, in jouw tuin was dit dat gras. Fris nonchalant groen, net iets te lang, alsof er weinig aan gedaan was. Kleine kinderen dronken limonade met ijsklontjes en speelden tikkertje tussen de mensen door, terwijl corpulente ooms en

dunne tantes discussieerden over welke soorten taartjes minder dikmakend waren.

En jij?

Jij liep dwarrelend door de tuin en genoot optimaal van het feestje waar alles heel even perfect leek.

Ik was gevraagd te komen zingen, omdat jij ontzettend veel van muziek hield en wij een hechte band hadden.

'Natuurlijk', had ik op onbevangen toon toegezegd.

Niet wetend dat dit het begin zou zijn van een boek en een theatervoorstelling over jou, Rudy.

Jij, een man met status, loopt tot de dag van vandaag nog steeds met al je waardigheid rond, ondanks de aftakeling door je ziekte.

Je doet er alles aan om te laten zien dat je nog bent wie je bent, of behoort te zijn.

Maar terwijl jouw oude jij geleidelijk aan verdwijnt, ben ik zo blij dat ik de nieuwe Rudy heb mogen leren kennen.

Vanzelfsprekend heet je geen Rudy, ook de namen van de andere personages in dit boek zijn fictief.

Wel heb ik jouw uitspraken letterlijk overgenomen omdat die jouw pure intuïtie benadrukten en mij zowel diep raakten als mateloos inspireerden.

Jij bent degene die mij aan het denken zette, en mij het inzicht gaf dat er een noodzaak is, ook al wordt er al zoveel gedaan, dat er nog veel te winnen valt in de zorg rondom dementie. Voor iedereen die nu en in de toekomst te maken zal krijgen met deze ingrijpende ziekte.

Verbloeming

Hier in Nederland is alles oké.
Alles is rustig en alles gaat goed.
Maar even over mijzelf,
want als ik dat vertellen moet...
Wat een tragedie vol met verdriet,
maar het vertellen aan een ander?
Nee, dat doe ik niet.
Als ik nu kon zeggen:
'Wat een vreselijk bestaan!'
Dan was het leven
misschien beter te doorstaan.

-vraag gewoon om hulp, joh -

BLANCO

en wie valt doet niet meer mee

Floris loopt achter mij aan en neemt plaats op de zwarte kruk achter de piano. We kijken elkaar kort aan. Dat nieuwe donkerblauwe overhemd staat hem verrekte goed. Hij geeft mij een knipoog maar ik geef geen kik. Ik trek mijn jurk recht en leg mijn handen op mijn onderbuik. Even een diepe ademteug. Als ik naar mijn handen kijk, zie ik dat ik mijn nagels ben vergeten te lakken.

Typisch iets voor mij weer: stukjes gele nagellak van vorige week er nog op met een blauwe jurk aan.

Zonder dat ik naar Floris kijk schud ik ja met mijn hoofd. Blijkbaar staarde hij mij de hele tijd aan, want hij begint direct met spelen.

Ik kijk de ruimte in, het is nog best druk. Mensen worden van tl-licht niet knapper, dat is duidelijk.

De meesten die hier aanwezig zijn ken ik, maar die Vietnamezen daar achterin? Ik heb ze nog nooit gezien. Zitten ze wel in de goede zaal? vraag ik mij af.

De akkoorden op de piano vertragen, bijna mag ik beginnen. Glimlachend werp ik nog even snel een blik op m'n moeder die op de eerste rij zit. Dan zet ik in.

*'De zee ligt braaf te wachten,
de wind leest een krant.'*

Tijdens het zingen kijk ik een paar keer naar opa Kwak Kwak.

*'Rita hangt de was op,
Joost bouwt een schuur.'*

Er gaat een rilling door mij heen. De kist waar hij in ligt, staat rechts van mij. Samen met mijn nichten en neven hebben wij hem de aula van het crematorium binnengerold.

Ik kijk naar de andere kant van de eerste rij. Daar zit Willie. Wat is ze dun geworden. Ze huilt zichtbaar en frommelt met haar handen aan een zakdoekje. God, ik moet er ineens aan denken; Willie kent mijn opa al achttien jaar. Wanneer trok ze ook alweer bij hem in?

Met haar handen wrijft ze over haar iele beentjes.

Het gaat echt niet goed met haar.

Ze is gevallen en sindsdien zit ze in een rolstoel. Hoe kan ze dan zo dun zijn geworden?

*'Sproeiers in de tuinen maken
soms het asfalt nat.'*

Het lied kan ik wel dromen. Of ik het net zo goed kan performen als Maarten van Roozendaal zelf betwijfel ik, maar Floris en ik hebben de afgelopen week elke dag geoefend. Maar deze situatie hier is toch anders dan op het podium, logisch ook natuurlijk, het maakt het spannender.

Ik kijk naar Willie.

Door haar gefriemel denk ik aan gisteren. Ze was onverwachts heel opstandig. Een reactie die ik helemaal niet van haar ken. Gerard, haar broer, belde op naar mijn moeder met de mededeling dat Willie, en ook hij, niet op de crematie zouden verschijnen.

'Willie moet nog revalideren. Daar hebben jullie wel begrip voor,' zei hij, 'en oh ja, Willie wil de tijd met jullie vader achter zich laten, het is tenslotte haar keuze om te willen komen of niet.'

*'Daar zal men toet'ren naar de grachten,
daar zal men lachen in 't café.'*

Mijn tante Mascha is nog diezelfde dag met haar splinternieuwe Fiat Panda naar Midden-Nederland gereden om uit te zoeken wat er aan de hand was.

'Natuurlijk wil ik naar zijn crematie komen,' had Willie uitgeschreeuwd.

Was ze gewoon in de war geweest?

Focussen op het lied nu, denk ik, het gaat er wel om dat ik het lied goed interpreteer.

Even kan ik mij volledig concentreren op de tekst.

'Alsof er niets, alsof er...'

Gerard zal er wel een goede reden voor hebben gehad dat hij er vandaag niet bij wilde zijn.

*'Loopt een zakenman te pochen
over wat hij aan de armen geeft.'*

Ineens kijkt Willie op naar mij. Ze zwaait enthousiast met haar beide armen omhoog waarna ik naar haar grijns.

Al voordat ze gevallen was, kampte ze een tijdje met de ziekte dementie.

Toen opa Kwak Kwak in het ziekenhuis belandde, werd Willies dementie echter nog meer zichtbaar. Ze snapte niet waarom haar vriend in het ziekenhuis lag of wist soms überhaupt niet eens dat hij ziek was. Ze raakte steeds vaker in de war.

'Sinds ik niet meer zo goed ben, neemt Gerard dingen over,' had Willie gezegd.

'Ik heb hem gevraagd om de zaken voor mij te regelen.'

'Een huisarts schenkt zichzelf alvast een graanjenever in.'

Nog dezelfde dag nam hij het heft in handen en regelde dat hij haar financiën overnam. Jammer genoeg was hij er nét niet toen Willie was gevallen en veertien uur lang op de grond lag te wachten tot iemand haar kwam helpen.

De eerste week dat Willie in het ziekenhuis lag, bleek Gerard druk bezig te zijn om vervangende woongelegenheid voor Willie te regelen. Een instelling waar ze niet meer alleen hoefde te zijn en er genoeg zorg verleend kan worden. Het zou een tijdelijke oplossing zijn totdat ze helemaal gerevalideerd was en weer naar huis kon. Gerard zette alles op alles om het voor elkaar te krijgen. En ja hoor, binnen een paar dagen had hij een plekje voor haar gevonden. 'Het is een zorginstelling voor ongeveer tachtig patiënten, bovendien is er een kleine ruimte waar Willie haar benen kan trainen op een ligfiets en is er een grote eetzaal.'

Uit zijn mond klonk het als de perfecte plek voor haar.

*'Vallen de grachten door de sluizen
En wie valt doet niet meer mee.'*

Toen we haar opzochten, troffen we haar aan in een tijdelijke revalidatiekamer. Als ik eraan terugdenk, zie ik het weer zo voor me.

De muren waren lichtpaars. Er hing niets, geen schilderijtje of iets. Toen ik verder naar binnen liep, piepten mijn schoenen op het linoleum, dat okergeel met zwarte spikkeltjes was. In de vensterbank stond een plantje. Toen ik dichterbij kwam, zag ik dat het van plastic was. Links een zwart stoeltje en rechts het bed met dikke dekens en een opmerkelijk klein kussentje. Bij de deur stond een rolstoel ingeklapt. Het zag er nog leeg uit.

'Alsof er niets is gebeurd.'